

THE BOOK OF JEREMIAH

REBELLION, RETURN, AND RESTORATION

Ai Đã Viết Sách Giê-rê-mi?

Giê-rê-mi, một nhà tiên tri được Đức Chúa Trời kêu gọi ở độ tuổi thanh niên, nhưng chưa được biết đến một cách chính xác, có thể là hai mươi tuổi, sinh ra tại một ngôi làng nhỏ của A-na-tốt gần Giê-ru-sa-lem. Sinh ra trong một dòng dõi thầy tế lễ (cha của ông là Hilkiah, một thầy tế lễ người Lê-vi), Giê-rê-mi dường như không phục vụ như một thầy tế lễ.

Tên của ông có nhiều nghĩa : “Đức Giê-hô-va sẽ nâng đỡ,” “Đức Giê-hô-va tôn cao ,” hoặc “Đức Giê-hô-va thiết lập.”

Chúa truyền lệnh cho Giê-rê-mi không được kết hôn và sinh con đẻ cái, vì sự phán xét của Đức Chúa Trời sắp xảy ra trên Giu-đa sẽ quét sạch các thế hệ tiếp theo.

Giê-rê-mi có ít bạn bè, ông có một người thư ký và cũng là người thân thiết nhất với ông.

Giê-rê-mi có tính nhút nhát, nhưng Đức Chúa Trời đã trang bị cho Giê-rê-mi để đưa ra một thông điệp cho Ngai vì Giê-rê-mi còn quá trẻ khi Đức Chúa Trời kêu gọi ông, nên không cần thiết phải thanh tẩy ông như Ê-sai lớn tuổi hơn nhiều **Ê-sai 6:6-7** Bảy giờ một sê-ra-phin bay đến tôi, tay cầm than lửa đỏ mà đã dùng kèm gấp nơi bàn thờ, ⁷ để trên miệng ta, mà nói rằng: Này, cái này đã chạm đến môi ngươi; lỗi ngươi được bỏ rồi, tội ngươi được tha rồi. với một hòn than lửa trên lưỡi để loại bỏ môi dơ dáy. (Giê-rê-mi 1:9 Đoạn, Đức Giê-hô-va dang tay rờ miệng tôi. Đức Giê-hô-va lại phán cùng tôi rằng: Này, ta đã đặt những lời ta trong miệng ngươi.).

Giê-rê-mi phục vụ với tư cách là một trong [những nhà tiên tri](#) của Đức Chúa Trời qua sự cai trị của năm vị vua của Giu-đa (Giô-si-a, Giô-a-cha, Giê-hô-gia-kim, Giê-hô-gia-kin và Sê-đê-kia). Ông thậm chí còn tiếp tục biện hộ cho trường hợp của Đức Chúa Trời chống lại Giu-đa trong thời gian Giê-ru-sa-lem bị người Ba-by-lôn phá hủy vào năm 586 trước Công nguyên (Giê-rê-mi 1:3 ; 52:7-11).

Giê-rê-mi đôi khi được gọi là “**nhà tiên tri khóc lóc.**” nó xuất phát từ mối quan tâm của ông ấy về sự trừng phạt sắp xảy ra cho những người đồng hương của ông. Nếu dân chúng từ chối lời cảnh báo của ông từ Thượng Đế để ăn năn, thì ông nói: “**Nếu các người chẳng nghe, linh hồn ta sẽ khóc thảm về sự kiêu ngạo các người. Thật, mắt ta sẽ khóc nhiều, giọt lệ tuôn rơi, vì bày của Đức Giê-hô-va bị bắt đi.**” Giê-rê-mi 13:17. Dĩ nhiên, Giu-đa không chịu ăn năn và bị bắt làm phu tù.

Nhà tiên tri cũng có nhiều điều để khóc vì cách ông bị đối xử. Những người trong gia đình ông đã chống lại ông “**Chính anh em người và nhà cha người đang phản người, chúng nó cũng kêu tiếng to sau người nữa. Dầu chúng nó nói những lời lành, người chớ nên tin! Giê-rê-mi 12:6**”, và sứ điệp của ông từ Đức Chúa Trời đã bị từ chối. Như ông nói với Chúa: “**Hỡi Đức Giê-hô-va, Ngài đã khuyên dỗ tôi, và tôi đã chịu khuyên dỗ; Ngài mạnh hơn tôi và đã được thắng. Trọn ngày tôi cứ làm trò cười, và ai cũng nhạo báng tôi. Giê-rê-mi 20:7**”.

Giê-rê-mi bắt đầu nói tiên tri ở đâu và khi nào?

Giê-rê-mi bắt đầu nói tiên tri ở Giu-đa vào giữa triều đại của Giô-si-a (640–609 bc) và tiếp tục trong suốt các triều đại của Giô-a-cha (609), Giê-hô-gia-kim (609–598), Giê-hô-gia-kin (598–597) và Sê-đê-kia (597–586). Đó là thời kỳ bão tố và căng thẳng khi sự diệt vong của toàn bộ các quốc gia chung quanh bao gồm quốc gia Giu-đa.

Chủ đề và mục đích chính của Giê-rê-mi

Sách Giê-rê-mi là sách dài trong Kinh Thánh. ***Sự phán xét, sự hối cải, đức tin và sự phục hồi*** là những chủ đề chính. Trong triều đại của Vua Giô-si-a, dân chúng đã trải qua một sự phục hưng trong đức tin và địa vị của họ trước mặt Đức Chúa Trời. Nhưng sau khi ông qua đời, họ trở lại [thờ hình tượng](#). Mục đích lời tiên tri của Giê-rê-mi là để khuyến khích sự ăn năn và đức tin bằng cách bày tỏ sự thành tín của Chúa đối với những lời hứa của Ngài về kỷ luật và phục hồi Y-sơ-ra-ên.

Giê-rê-mi đã gây ấn tượng về tầm quan trọng của đức tin chân chính, vượt ra ngoài nghi lễ và hoàn cảnh để đến với sự thờ phượng Chúa đích thực. Ông nói về đặc tính của Đức Chúa Trời và khả năng giữ lời hứa của Ngài. Giê-rê-mi cho biết Đức Chúa Trời mà ông phụng sự có thuộc tính cao quý nhất, xem ngài là Chúa không chỉ của Giu-đa mà còn của các nước”.

Đức tin lớn lao của Giê-rê-mi đã cho phép ông chịu đựng gian khổ và bắt bớ, đặc biệt là ở quê hương của ông là A-na-tốt.

Giê-rê-mi đã nói chi tiết cụ thể về sự phán xét sắp đến với Giu-đa qua việc chinh phục các quốc gia khác và lưu đày 70 năm đến một vùng đất xa lạ. Dân Đức Chúa Trời đã sa vào việc thờ hình tượng và thờ các thần khác, ngay cả những thực hành tà giáo như hiến tế trẻ em.

Nhà tiên tri nói chi tiết về những hậu quả mà dân Đức Chúa Trời có thể gặp phải nếu họ không ăn năn. Ngài khẩn thiết cảnh báo để khiến cho dân Ngài ăn năn và từ bỏ sự phản nghịch chống lại Đức Chúa Trời để tránh sự hủy diệt sắp xảy ra.

Trong Chương đoạn 30-33, Giê-rê-mi mang đến hy vọng phục hồi cho những người sống sót còn sót lại của Giu-đa. Bị lưu đày khỏi quê hương, Giê-rê-mi cũng đau buồn như họ.

Mặc dù họ phớt lờ những lời cảnh báo về hậu quả của cuộc nổi loạn, bất trung của họ, nhưng ông nói với họ về kế hoạch của Đức Chúa Trời để khôi phục và đổi mới họ.

Đức Chúa Trời sẽ mang lại ánh sáng và hy vọng cho thế giới một lần nữa, trong **Giê-rê-mi 31:33** Đức Giê-hô-va phán: Đây là giao ước mà ta sẽ lập với nhà Y-sơ-ra-ên sau những ngày đó. Ta sẽ đặt luật pháp ta trong bụng chúng nó và chép vào lòng. Ta sẽ làm Đức Chúa Trời chúng nó, chúng nó sẽ làm dân ta.

Chúa Hứa về sự cứu chuộc **Giê-rê-mi 31:33** Hãy kêu cầu ta, ta sẽ trả lời cho; ta sẽ tỏ cho người những việc lớn và khó, là những việc người chưa từng biết.

THE BOOK OF JEREMIAH

REBELLION, RETURN, AND RESTORATION

Các tiên tri đồng thời với Giê-rê-mi

Giê-rê-mi là lãnh đạo của nhóm tiên tri xuất sắc qui tụ như một chòm sao sáng chung quanh sự hủy phá thành Giê-ru-sa-lem.

Ê-xê-chi-ên, một bạn cùng làm thầy tế lễ, nhưng hơi trẻ tuổi hơn Giê-rê-mi, cũng giảng tại Ba-by-lôn, giữa vòng các phu tù, chính những điều mà Giê-rê-mi giảng tại Giê-ru-sa-lem.

Đa-ni-ên, một người thuộc về hoàng tộc, cứ giữ được địa vị ấy trong triều đình Nê-bu-cát-nết-sa.

Ha-ba-cúc và Sô-phô-ni giúp việc Giê-rê-mi tại Giê-ru-sa-lem.

Đồng thời, Na-hum dự ngôn rằng thành Ni-ni-ve sẽ suy vong.

Đồng thời, Áp-đia dự ngôn rằng xứ Ê-đôm sẽ bị hủy diệt.

Những câu then chốt:

[Giê-rê-mi 1:4-5](#), “Trước khi tạo nên người trong lòng mẹ, ta đã biết người rồi; ⁵ trước khi người sinh ra, ta đã biết riêng người, lập người làm kẻ tiên tri cho các nước.”

[Giê-rê-mi 17:7-9](#) : “Đáng chúc phước thay là kẻ nhờ cậy Đức Giê-hô-va, và lấy Đức Giê-hô-va làm sự trông cậy mình. ⁸ Nó cũng như cây trồng nơi bờ suối, đâm rễ theo dòng nước chảy; ngộ khi trời nắng, chẳng hề sợ hãi, mà lá cứ xanh tươi. Gặp năm hạn hán cũng chẳng lo gì, mà cứ ra trái không dứt.⁹ Lòng người ta là dối trá hơn mọi vật, và rất là xấu xa: ai có thể biết được?”

[Giê-rê-mi 29:10-13](#), “Vả, Đức Giê-hô-va phán như vậy: Khi bảy mươi năm sẽ mãn cho Ba-by-lôn, ta sẽ thăm viếng các người, sẽ làm trọn lời tốt lành cho các người, khiến các người trở về đất này.¹¹ Đức Giê-hô-va phán: Vì ta biết ý tưởng ta nghĩ đối cùng các người, là ý tưởng bình an, không phải tai họa, để cho các người được sự trông cậy trong lúc cuối cùng của mình. ¹² ²Bấy giờ các người sẽ kêu cầu Ta, và khi các người đến và cầu nguyện với Ta, Ta sẽ nhậm lời cầu xin của các người. ¹³Các người sẽ tìm kiếm Ta và các người sẽ tìm được, khi các người tìm kiếm Ta hết lòng”.

[Giê-rê-mi 33:3](#) : “Hãy kêu cầu ta, ta sẽ trả lời cho; ta sẽ tỏ cho người những việc lớn và khó, là những việc người chưa từng biết.”

[Giê-rê-mi 52:12-13](#), “Ngày mồng mười tháng năm, năm thứ mười chín về đời Nê-bu-cát-nét-sa, vua Ba-by-lôn, thì Nê-bu-xa-ra-đan, quan đầu thị vệ, hầu vua Ba-by-lôn, vào thành Giê-ru-sa-lem. ¹³ Người sai đốt nhà Đức Giê-hô-va, cung vua, và hết thầy nhà cửa trong thành Giê-ru-sa-lem. Mọi nhà lớn cũng đều phó cho lửa..”

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 1 -- Giê-rê-mi được Chúa kêu gọi

➤ Giê-rê-mi được kêu gọi lúc còn "là con trẻ", có lẽ chừng 20 tuổi - câu 4-6 Trước khi tạo nên người trong lòng mẹ, ta đã biết người rồi; ⁵ trước khi người sanh ra, ta đã biệt riêng người, lập người làm kẻ tiên tri cho các nước. Ôi! Hỡi Chúa Giê-hô-va, này tôi chẳng biết nói chi, vì tôi là con trẻ.

Đoạn 2 -- Dân Y-sơ-ra-ên bội đạo

➤ Dân Y-sơ-ra-ên thờ hình tượng một cách vô liêm sỉ - câu 27 Chúng nói với gỗ rằng: Ngài là cha tôi; với đá rằng: Ngài đã sanh ra tôi. Vì chúng đã xây lưọng lại cùng ta, mà không xây mặt lại với ta. Đoạn, đến ngày hoạn nạn, chúng sẽ nói rằng: Hãy chỗi dậy, cứu lấy chúng tôi!

➤ Dân Y-sơ-ra-ên làm cho mình thành một con điếm đĩ – câu 33 Sao người cứ dọn đường mình để tìm tình ái! Đến nỗi đã dạy cho những đàn bà xấu nét theo lối mình.

➤ Đoạn 3 -- Dân Giu-đa còn xấu hơn dân Y-sơ-ra-ên

Trong đoạn này, nó chỉ về nước phía Bắc 100 năm trước, đã bị quân A-si-ri bắt đi làm phu tù. Nước phía Nam Giu-đa đui mù không thấy ý nghĩa sự suy vong của nước Y-sơ-ra-ên: Chẳng những họ không ăn năn, nhưng dưới đời trị vì lâu dài và gian ác của Ma-na-se, họ càng ngày càng sa ngã xuống vực sâu bại hoại.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 4 -- Nước Giu-đa sắp bị hoang vu

➤ Đoạn này mô tả bước tiến của đạo quân Ba-by-lôn hủy phá thành Giê-ru-sa-lem (606-586 T.C.). Một phần có lẽ cũng chỉ về cuộc xâm lăng của quân Sy-the, xảy ra trước cuộc xâm lăng của quân Ba-by-lôn ít lâu – câu 13 - **Này, nó sẽ lên như một đám mây, xe cộ nó dường cơn gió lốc, ngựa nó lẹ như chim ưng. Khốn cho chúng ta, vì bị hủy diệt!**

Đoạn 5 -- Cả nước Giu-đa hư hoại

➤ Không có một người nào công bình - câu 1 **Hãy đi dạo các đường phố Giê-ru-sa-lem, và nhìn xem. Hãy dò hỏi tìm kiếm nơi các chợ, thử có thấy một người chăng, nếu có một người làm sự công bình, tìm sự trung tín, thì ta sẽ tha thứ cho thành ấy.**

Đoạn 6 -- Sự hủy diệt từ phương Bắc tới

➤ Đây là lời tiên tri mô tả sự hủy phá thành Giê-ru-sa-lem bởi tay quân xâm lăng Ba-by-lôn cứng rắn và hung ác – câu 22-23 **Đức Giê-hô-va phán như vậy: Này, một dân đến từ xứ phương bắc; một nước lớn dấy lên từ nơi đầu cùng đất. ²³ Chúng nó thấy đều cầm cung và giáo, thật là dữ tợn, chẳng có lòng thương xót. Tiếng chúng nó rống lên như biển, họ đều cỡi ngựa; ai nấy sắp hàng như người lính chiến mà nghịch cùng người; hỡi con gái Si-ôn!**
Về sau, sự hủy phá này đã xảy ra đương lúc Giê-rê-mi còn sống.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 7 -- Ăn năn là hy vọng duy nhất của họ

➤ Đây là một trong những lời Giê-rê-mi như xé lòng kêu gọi dân chúng ăn năn, căn cứ trên lời Đức Chúa Trời hứa lạ lòng rằng nếu dân chúng chịu lắng tai nghe Đức Chúa Trời mình, thì thành Giê-ru-sa-lem sẽ không sụp đổ - câu 5-7

Vì nếu các người sửa lại kỹ càng đường lối và việc làm của mình, nếu các người làm trọn sự công bình giữa người và kẻ lân cận nó; ⁶ nếu các người không hiếp đáp khách lạ, kẻ mồ côi, người góa bụa, và không làm đổ máu vô tội trong nơi này; cũng chẳng đi theo các thần khác để làm hại mình, ⁷ thì ta sẽ khiến các người ăn ở trong nơi này và trong đất mà ta đã ban cho tổ phụ các người từ thuở xưa cho đến đời đời.

Đoạn 8 -- "Mùa gặt đã qua"

➤ Giê-rê-mi hoàn toàn nhận thấy những lời kêu gọi và quở trách của mình là vô ích; ông bèn nói về sự hoang vu hòng gàn của nước Giu-đa mà ông coi như đã thành sự thực rồi - câu 20

Mùa gặt đã qua, mùa hạ đã hết, mà chúng ta chưa được cứu rỗi!

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 9 -- Tiên tri tan vỡ cõi lòng

➤ Giê-rê-mi là một người thương khó ở giữa một dân buông theo mọi sự hư xấu. Ông khóc lóc ngày đêm vì nghĩ đến sự báo trả khủng khiếp hầu đến. Ông đi qua đi lại giữa vòng họ, nài nỉ, khuyên lơn, thuyết phục, hăm dọa và cố xin họ hãy xây khởi tội ác - câu 23-25 **Đức Giê-hô-va phán như vậy: Người khôn chớ khoe sự khôn mình; người mạnh chớ khoe sự mạnh mình; người giàu chớ khoe sự giàu mình; ²⁴ Nhưng kẻ nào khoe, hãy khoe về trí khôn mình biết ta là Đức Giê-hô-va, là Đấng làm ra sự thương xót, chánh trực, và công bình trên đất; vì ta ưa thích những sự ấy, Đức Giê-hô-va phán vậy. ²⁵ Đức Giê-hô-va phán : Nay, ngày đến, bấy giờ ta sẽ phạt mọi kẻ chịu cắt bì mà lòng chưa cắt bì.**

Đoạn 10 -- Giê-hô-va là Chân Thần

➤ Dường như mối đe dọa về quân Ba-by-lôn xâm lăng đã thúc giục dân nước Giu-đa làm việc hăng hái để chế tạo hình tượng, tượng chùng hình tượng cứu họ được. Như dịp này, Giê-rê-mi nhắc họ nhớ rằng công việc họ đang làm đó chẳng những không ích lợi gì, song còn khiến cho tội lỗi gớm ghê họ phạm nghịch cùng Đức Chúa Trời càng nặng nề hơn - Câu 6,10 **Hỡi Đức Giê-hô-va, chẳng ai giống như Ngài! Ngài là lớn, danh Ngài có sức mạnh lớn lắm.**

¹⁰ Nhưng Đức Giê-hô-va là Đức Chúa Trời thật; Ngài là Đức Chúa Trời hằng sống, là Vua đời đời.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 11 -- Giao ước bị vi phạm

➤ Đoạn này dường như thuộc về thời kỳ phản bội, sau khi đọc quyển sách Luật pháp mới tìm thấy và sau cuộc cải cách lớn lao của Giô-si-a. Lúc này dân chúng đã dựng lại hình tượng, và chối bỏ giao ước mà họ vừa mới tái lập - Câu 3-5 Giê-hô-va Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên phán như vậy: Đáng rủa thay là người không nghe lời giao ước này, ⁴ mà ta đã truyền cho tổ phụ các ngươi, trong ngày ta đem họ ra khỏi xứ Ê-díp-tô, khỏi lò nấu sắt, mà phán rằng: Hãy nghe tiếng ta, noi theo điều ta dạy mà làm. Vậy thì các ngươi sẽ làm dân ta, ta sẽ làm Đức Chúa Trời các ngươi; ⁵ hầu cho ta giữ lời thề ta đã thề cùng tổ phụ các ngươi, mà ban cho họ một xứ đượm sữa và mật, như xứ các ngươi thấy ngày nay. Tôi bèn thưa rằng: Hỡi Đức Giê-hô-va! A-men!

➤ Vì Giê-rê-mi quở trách họ, nên họ toan mưu giết ông đi – Câu 21 Nếu người không muốn chết về tay ta, thì chớ nhân danh Đức Giê-hô-va mà nói tiên tri!

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 12 -- Lời than phiền và biện luận của Giê-rê-mi

➤ Giê-rê-mi than phiền về các đường lối của Đức Chúa Trời khi ông đối chiếu sự khổ nạn của mình với cảnh thịnh vượng bề ngoài của những kẻ mà ông giảng nghịch đó, những kẻ đã chế giễu lời hăm dọa của ông - câu 1 **Hỡi Đức Giê-hô-va, tôi biện luận cùng Ngài, Ngài thật công bình; dầu vậy, tôi còn muốn biện luận cùng Ngài. Sao đường lối những kẻ ác được thịnh vượng? Sao những người gian trá được yên ổn?**

➤ Đức Chúa Trời đáp cùng Giê-rê-mi rằng gian ác chẳng bao lâu sẽ hết - câu 12 **Gươm của CHÚA ăn nuốt từ đầu này đến đầu kia của xứ, Không ai thoát khỏi.**

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 13 -- Cái đai mục

➤ Câu 1 Đức Giê-hô-va phán cùng tôi như vậy: Hãy đi, mua cho người một cái đai gai, thắt vào lưng người; nhưng chớ dầm trong nước.

Cái đai chắc được tô điểm đẹp đẽ, và là một phần dễ thấy của y phục Giê-rê-mi đang khi ông đi quanh các đường phố Giê-ru-sa-lem. Về sau, nó mục, rách và dơ bẩn, dễ làm cho người ta chú ý. Đang khi đám đông tụ họp chung quanh tiên tri, thì ông được cơ hội mà giải thích rằng: Cũng một thể ấy, dân Giu-đa mà Đức Chúa Trời đã mặc lấy để đi lại giữa loài người, vốn đẹp đẽ, vinh hiển, sẽ mục và bị quăng đi. Câu 23-24 Người Ê-thi-ô-bi có thể đổi được da mình, hay là con beo đổi được vằn nó chẳng? Nếu được thì các người là kẻ đã làm dữ quen rồi, sẽ làm lành được. ²⁴ Vậy ta sẽ làm cho các người tan lạc như rơm rác bị gió nơi đồng vắng đùa đi.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 14, 15 -- Lời cầu thay của Giê-rê-mi

➤ Một cơn hạn hán dai dẳng đã làm cho xứ không có thực phẩm. Mặc dầu dân gian ác, cứng cỏi đã ghen ghét, giễu cợt, nhạo báng ông, và nhiều lần tìm cách giết ông đi, nhưng Giê-rê-mi cũng đau lòng khi thấy họ khổ sở. Lời ông vì họ cầu xin Đức Chúa Trời cất cơn hạn hán đi, theo như đã chép ở hai đoạn này, thật là gần giống tinh thần Đấng Christ, ít thấy trong nơi nào khác của Cựu Ước – Cau 7-8 **Hỡi Đức Giê-hô-va, dầu tội ác chúng tôi làm chứng nghịch cùng chúng tôi, xin Ngài vì danh mình mà làm! Sự bội nghịch của chúng tôi nhiều lắm; chúng tôi đã phạm tội nghịch cùng Ngài. ⁸ Ngài là sự trông cậy của Y-sơ-ra-ên, là Đấng cứu trong khi hoạn nạn,**

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 16 -- Đức Chúa Trời cấm Giê-rê-mi cưới vợ

➤ Trong một vài trường hợp, đời sống gia đình của các Tiên tri được dùng để tăng cường gánh nặng truyền giảng của họ. Ê-sai và Ô-sê có vợ, và đặt tên con cái để bày tỏ những ý tưởng chánh yếu của mình. Còn Giê-rê-mi thì Đức Chúa Trời truyền cho ông ở độc thân để làm bối cảnh tượng trưng cho những lời ông kiên quyết dự ngôn rằng sắp có cuộc tàn sát kinh khủng. "Gây dựng một gia đình thì có ích gì chẳng? Vì con cái sanh ra sẽ bỏ mạng trong cuộc tàn sát kinh khủng mà dân nước Giu-đa là nạn nhân."
câu 1-2 **Lời của Đức Giê-hô-va phán cùng tôi như vậy:**

² Người chớ cưới vợ, chớ có con trai con gái trong chốn này.

THE BOOK OF JEREMIAH

REBELLION, RETURN, AND RESTORATION

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 17 -- Tội lỗi của dân Giu-đa không thể bôi xóa được

- Không sao tránh khỏi – câu 5 Đức Giê-hô-va phán như vậy: Đáng rửa thay là kẻ nhờ cậy loài người, lấy loài xác thịt làm cánh tay, lòng lìa khỏi Đức Giê-hô-va. câu 9 Lòng người ta là dối trá hơn mọi vật, và rất là xấu xa: ai có thể biết được?
- Việc họ phạm ngày yên nghỉ đã đặc biệt làm méch lòng Đức Chúa Trời - câu 27 Nhưng nếu các ngươi không nghe ta để biệt riêng ngày sa-bát ra thánh, mà trong ngày sa-bát khiêng gánh và vào cửa thành Giê-ru-sa-lem, thì ta sẽ đặt lửa nơi cửa thành, lửa ấy sẽ thiêu hủy cung điện của Giê-ru-sa-lem, không bao giờ tắt).

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 18 -- Đất sét của thợ gốm

➤ Đây là một thí dụ rất linh động về Đức Chúa Trời có quyền phép để thay đổi vận mạng của một quốc gia. Giê-rê-mi dùng thí dụ này làm nền tảng cho một lời khác kêu gọi dân tộc gian ác hãy sửa lại đường lối của mình, nhưng vô ích – câu 4-6 **Cái bình đã nắn ra bằng đất sét bị hư trong tay người thợ gốm, thì nó lấy mà nắn cái bình khác, tùy ý mình muốn làm.**

⁵ Bấy giờ, có lời Đức Giê-hô-va phán cùng tôi rằng: ⁶ Đức Giê-hô-va phán: Hỡi nhà Y-sơ-ra-ên, ta đối với các ngươi há chẳng làm được như người thợ gốm hay sao? Hỡi nhà Y-sơ-ra-ên, đất sét ở trong tay thợ gốm thế nào, thì các ngươi cũng ở trong tay ta thế ấy.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 19 -- Cái bình bằng đất

➤ Đây có thể là một cái bình tuyệt xảo. Giê-rê-mi cố ý đập bể bình trước mặt các trưởng lão Giê-ru-sa-lem: Đó là một cách thức dễ cảm động để rao truyền rằng thành kiêu hãnh ấy sắp bị hủy phá.

câu 10-12 Rồi thì người khác đập cái bình trước mắt các người đi với mình, ¹¹ mà nói rằng: Đức Giê-hô-va vạn quân phán như vậy: Ta sẽ đập vỡ dân này và thành này cũng như đập cái bình bằng gốm, chẳng còn làm lại được; người ta sẽ chôn thây tại Tô-phết, cho đến thiếu chỗ để chôn. ¹² Đức Giê-hô-va phán: Ta sẽ đả chôn này cùng dân cư nó thể ấy; ta sẽ khiến thành này nên như Tô-phết.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 20 -- Giê-rê-mi bị cầm tù

➤ Sau khi đập bể bình trước mặt các trưởng lão trong trũng Hi-nôm, Giê-rê-mi đi thẳng tới Đền thờ, và tại đây, ông bắt đầu giảng cùng một bài đó cho dân chúng – câu 2 Vì có ấy, Pha-su-rơ, con trai của thầy tế lễ Y-mê, làm quản đốc nhà Đức Giê-hô-va, bèn đánh đòn đấng tiên tri Giê-rê-mi, cùm lại ở cửa trên Bên-gia-min, bỏ tù ông. "Cùm" là một khung gỗ dùng để cột chơn, cổ và tay vào đó, khiến thân thể bị vẹo đi và đau đớn vô cùng.

➤ Bị khổ hình này, Giê-rê-mi lại cất tiếng phàn trách Đức Chúa Trời, Giê-rê-mi Rửa Ngày Sinh Của Mình – câu 14-18 Ngày tôi sinh ra đời là ngày khốn nạn! Ngày mẹ tôi sinh tôi ra, làm thế nào là ngày phúc lành được? ¹⁵Khốn nạn thay cho người báo tin mừng cho cha tôi, Làm cho cha tôi tràn ngập niềm vui: “Con ông đã ra đời, một con trai!” ¹⁷Sao tôi không chết phất đi trong bụng mẹ, Và dạ con mẹ tôi trở thành nắm mồi cho tôi, Mang thai tôi suốt đời? ¹⁸Sao tôi phải lọt lòng mẹ, Để thấy cảnh nhọc nhằn đau khổ, Và đời tôi qua đi trong tủi nhục?

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 21 -- Cuộc vây hãm bắt đầu

➤ Dầu đoạn này ở phần đầu sách, nhưng lại thuộc về những ngày cuối cùng của đời Giê-rê-mi. Vua Sê-đê-kia khiếp sợ khi đạo quân Ba-by-lôn kéo đến gần, bèn xin Giê-rê-mi kêu cầu với Đức Chúa Trời. Giê-rê-mi khuyên Sê-đê-kia hãy nộp thành cho quân Ba-by-lôn để cứu dân khỏi chết – câu 8-10 Người khá nói cùng dân này rằng: Đức Giê-hô-va phán như vậy: Đây, ta đặt trước mặt các ngươi con đường sống và con đường chết. ⁹ Kẻ nào cứ ở lại trong thành này sẽ chết bởi gươm đao, đói kém, và ôn dịch; nhưng kẻ nào ra khỏi, đi sang cùng người Canh-đê, tức người đương vây mình, thì sẽ sống, và sự sống mình sẽ làm của cướp cho mình. ¹⁰ Đức Giê-hô-va phán: Vì ta để mắt ta trên thành này mà xuống họa cho, chớ không phải xuống phước; thành ấy sẽ bị phó vào tay vua Ba-by-lôn, người sẽ lấy lửa đốt đi..

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 22 -- Cảnh cáo Giê-hô-gia-kin

Về niên hiệu, đoạn 22 này ở trước đoạn 21. Nó thuộc về đời trị vì của Giê-hô-gia-kin, là một vua cứng cõi, gian ác và hung bạo, làm sỉ nhục cho dân tộc Đa-vít. "Sa-lum" (câu 11) chính là Giô-a-cha đã bị bắt qua Ai-cập và chết tại đó (II Các vua 23:31-34). Sự chết khốn nạn của Giê-hô-gia-kin (câu 18-19) đã được nhắc đến ở II Các vua 24:6 và II Sử ký 36:6. Giê-cô-nia (Giê-hô-gia-kin) "không có con cái" (câu 30): Ông thật có con cái (I Sử ký 3:17; Ma-thi-ơ 1:12). Do đó mà Đấng Christ xuất hiện, nhưng ông và chú là Sê-đê-kia, là các vua trần gian cuối cùng ngồi trên ngôi Đa-vít. Đó là chung cuộc của nước Giu-đa trong đời này.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 23 -- Các tiên tri giả

- Đây là một lời cay đắng cáo tội các tiên tri của dân Đức Chúa Trời. Giê-rê-mi gắt gao tố cáo các vua thuộc dòng Đa-vít là một bối cảnh cho sự hiện thấy về Đấng Mê-si thuộc dòng Đa-vít sẽ ngự đến -⁵ Đức Giê-hô-va phán: **Này, những ngày đến, bấy giờ ta sẽ dấy lên cho Đa-vít một Nhánh công bình. Ngài sẽ cai trị làm vua, lấy cách khôn ngoan mà ăn ở, làm sự chánh trực công bình trong đất.**
- Các tiên tri giả, chính họ là trở lực lớn nhất cản người ta tiếp nhận lời giảng của Giê-rê-mi. Những kẻ tự nhận là tiên tri của Đức Chúa Trời đã nhơn Danh Ngài mà rao truyền sứ điệp riêng và phụng sự quyền lợi riêng của mình; chúng la lên rằng: "Giê-rê-mi nói dối. Chúng ta là tiên tri của Đức Chúa Trời, và Ngài đã phán dạy chúng ta rằng thành Giê-ru-sa-lem bình an vô sự."¹⁵ **Vậy nên, về phần bọn tiên tri đó, Đức Giê-hô-va vạn quân phán như vậy: Này, ta sẽ cho chúng nó ăn ngải cứu và uống mật đắng; vì các tiên tri ở Giê-ru-sa-lem đã làm cho sự vô đạo tràn ra trong cả xứ.** ³⁰**CHÚA phán: "Này, Ta chống lại các tiên tri ăn cắp lẫn nhau những lời chúng tự xưng là lời Ta."** ³¹**CHÚA phán: "Này, Ta chống lại các tiên tri dùng lưỡi mình tuyên bố: 'CHÚA phán.'** "

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 24 -- Hai giỏ trái vả, dấu chỉ về hai số phận của dân

- Trái vả tốt tiêu biểu cho những người quí phái trong dân đã bị bắt qua Ba-by-lôn làm phu tù cùng với Giê-hô-gia-kin năm 597 T.C., và trước nữa, trong số ấy có Ê-xê-chi-ên, Đa-ni-ên ⁵ Giê-hô-va Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên phán như vậy: Như những trái vả tốt này, ta cũng sẽ xem những kẻ phu tù Giu-đa, mà ta đã sai từ nơi này đến trong đất người Canh-đê, cho chúng nó được ích. ⁶ Ta sẽ để con mắt ta trên chúng nó làm ích cho, và ta sẽ đem họ về trong xứ này, lập lên mà không phá đi nữa, trồng lại mà không nhổ đi nữa. ⁷ Ta sẽ ban cho chúng nó tấm lòng hay nhận biết ta là Đức Giê-hô-va. Chúng nó sẽ làm dân ta, và ta sẽ làm Đức Chúa Trời chúng nó; vì chúng nó sẽ hết lòng trở về cùng ta.
- Còn trái vả xấu tiêu biểu cho những người ở lại Giê-ru-sa-lem ⁸ Còn như Sê-đê-kia, vua Giu-đa, các quan trưởng nó và dân sót lại của thành Giê-ru-sa-lem, là dân còn ở trong đất này, và những kẻ ở trong đất Ê-díp-tô, thì người ta làm cho những trái vả xấu quá ăn không được thể nào, ta cũng sẽ làm cho chúng nó thể ấy. , toan nhờ Ai-cập viện trợ mà chống lại đế quốc Ba-by-lôn (II Các vua 24-25).

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 25 -- Dự ngôn 70 năm làm phu tù

➤ Lời dự ngôn này ở khoảng đầu đời trị vì của Giê-hô-gia-kin – câu 1 chừng năm 604 T.C., là lúc thế giới mà ta biết thời đó bắt đầu bị giày xéo dưới chơn đế quốc Ba-by-lôn (câu ⁸Vì thế, CHÚA Vạn Quân phán như vậy: ‘Vì các người không vâng lời Ta, ⁹này, Ta sẽ sai toàn thể các bộ lạc phương bắc, luôn cả tôi tớ Ta là Nê-bu-cát-nết-sa, vua Ba-by-lôn. Ta sẽ đem chúng đến đánh xứ này và dân cư trong xứ, cùng tất cả các dân chung quanh đây. Ta sẽ tuyệt diệt chúng, làm cho đất nước chúng tan hoang, đổ nát đến ngàn đời, khiến mọi người phải xuýt xoa kinh hoàng. ¹¹Toàn bộ đất nước này sẽ thành đồng đổ nát, điêu tàn, và các dân tộc này sẽ phục dịch vua Ba-by-lôn suốt bảy mươi năm. ¹²CHÚA phán: ‘Mãn bảy mươi năm, Ta sẽ phạt vua Ba-by-lôn và dân tộc ấy về tội ác của chúng, và Ta sẽ khiến đất nước Canh-đê muôn đời tan hoang.

➤ Có điểm kỳ diệu là dự ngôn đúng đế quốc ấy cầm quyền bao lâu (câu 11-14; 29:10; II Sử ký 36:21; E-xơ-ra 1:1; Đa-ni-ên 9:2; Xa-cha-ri 7:5). Một lời tiên tri lạ lùng. Nếu không bởi sự khả thi trực tiếp của Đức Chúa Trời, thì Giê-rê-mi không làm sao mà biết được điều ấy.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 26 -- Giê-rê-mi bị xét xử trước mặt các quan trưởng

➤ Ông lên án người dân vì sự phụ thuộc của họ vào Đền thờ để được an ninh và kêu gọi họ thực hiện cải cách đạo đức thực sự. Ông tiên đoán rằng Đức Chúa Trời sẽ phá hủy Đền thờ Giê-ru-sa-lem, như trước đó Chúa đã phá hủy Đền thờ tại ***Si-lô**, nếu họ tiếp tục con đường hiện tại của họ.

➤ Các thầy tế lễ và tiên tri giả đã tố cáo ông và Giê-rê-mi ngay lập tức bị bắt và bị xét xử với tội danh nghiêm trọng. Giê-rê-mi được trắng án nhưng có thể đã bị cầm giăng lại trong Đền thờ.

Triều đại của Giê-hô-gia-kim là một giai đoạn năng động và khó khăn trong cuộc đời của Giê-rê-mi. Vị vua đó rất khác với cha mình, Giô-si-a cải cách, người được Giê-rê-mi khen ngợi vì đã làm công lý và lẽ phải. Giê-rê-mi lên án gay gắt Giê-hô-gia-kim vì thói ích kỷ, ham vật chất và thực hành bất công xã hội.

➤ Tuy nhiên, một bạn đồng sự của Giê-rê-mi, là tiên tri U-ri, chẳng được may mắn như ông (câu 20-24).

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 26 -- *Si-lô

Si-lô là thành phố nơi đặt đền tạm, và có hòm giao ước, biểu tượng về sự hiện diện của Đức Chúa Trời.

1 Sa-mu-ên 1-3 Chiếc hòm giao ước được khiêng ra khỏi đó, **1 Sa-mu-ên 4:3** , khi nó bị quân Phi-li-tin lấy đi, và không được trở lại đó nữa, nhưng được an nghỉ tại Ki-ri-át-Giê-a-rim lâu ngày **1 Sa-mu-ên 7:2** , nơi hòm của Đức Chúa Trời yên nghỉ hai mươi năm.

Đa-vít đã thỉnh hòm của Đức Chúa Trời từ đó, **2 Sa-mu-ên 6:2** . Vì vậy, như tác giả Thi thiên cho chúng ta biết, **Thi thiên 78:60** Ngài rời bỏ nơi ngự của Ngài ở Si-lô,

Tức là đền tạm nơi Ngài ngự giữa loài người.

Đức Chúa Trời đã từ bỏ đền tạm Si-lô ; ở đây Đức Chúa Trời đe dọa sẽ làm điều tương tự đối với ngôi đền tại Giê-ru-sa-lem.

THE BOOK OF JEREMIAH

REBELLION, RETURN, AND RESTORATION

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 27, 28 -- Ách Vua Ba-by-lôn

Giê-rê-mi mang ách trên cổ, chẳng khác gì ách bò, và đi khắp thành Giê-ru-sa-lem mà nói rằng: Người Ba-by-lôn sẽ tra ách trên cổ dân này như vậy. ¹ Lúc Sê-đê-kia, con trai Giô-si-a, vua Giu-đa, bắt đầu trị vì, có lời của Đức Giê-hô-va phán cho Giê-rê-mi như vậy: ² Đức Giê-hô-va phán cùng tôi rằng: Người khá làm lấy xiềng và ách cho mình, rồi để trên cổ người. Một tiên tri giả, tên là Ha-na-nia, mặt chai mày đá, đã bẻ gãy ách ấy. Hắn bị phạt, phải chết trong vòng hai tháng (28:10). (¹⁰Tiên tri Ha-na-nia giật ách ra khỏi cổ tiên tri Giê-rê-mi, bẻ gãy, ¹¹và tuyên bố trước mặt toàn dân: “CHÚA phán như vậy: Trong vòng hai năm tới, Ta cũng sẽ cắt ách của Nê-bu-cát-nét-sa, vua Ba-by-lôn, khỏi cổ mọi dân tộc, và bẻ gãy y như vậy.” Tiên tri Giê-rê-mi ra về. ¹²Sau khi tiên tri Ha-na-nia bẻ gãy ách ra khỏi cổ tiên tri Giê-rê-mi, CHÚA phán với Giê-rê-mi: ¹³“Con hãy đi nói với Ha-na-nia: CHÚA phán như vậy: Người đã bẻ gãy ách bằng gỗ, nhưng người sẽ làm ách bằng sắt thế vào đó. ¹⁴Vì CHÚA Vạn Quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán như vậy: Ta sẽ đặt ách sắt trên cổ mọi dân tộc này, để chúng phục dịch Nê-bu-cát-nét-sa, vua Ba-by-lôn. Chúng sẽ phục dịch người. Ngay cả các thú rừng Ta cũng ban cho người.” ¹⁵Bấy giờ, tiên tri Giê-rê-mi nói với tiên tri Ha-na-nia: “Ông Ha-na-nia, xin ông nghe đây. CHÚA không hề sai phái ông. Chính ông đã làm cho dân này tin cậy những lời giả dối. ¹⁶Vì thế, CHÚA phán như vậy: Đây, Ta sẽ đem người đi khỏi dương gian. Người sẽ chết nội trong năm nay, vì người đã rao giảng sự nổi loạn nghịch lại CHÚA.”

¹⁷Tiên tri Ha-na-nia qua đời ngay chính năm ấy, vào tháng bảy.).

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 29-Bức thư của Giê-rê-mi gửi cho những kẻ bị lưu đày

➤Viết sau khi vua Giê-hô-gia-kin và những người quý phái trong dân bị bắt qua Ba-by-lôn. Ông khuyên bảo họ hãy ở bình an và vâng phục trong cảnh phu tù, và hứa rằng sau 70 năm, họ sẽ được trở về cố hương (câu 10-14 Vả, Đức Giê-hô-va phán như vậy: Khi bảy mươi năm sẽ mãn cho Ba-by-lôn, ta sẽ thăm viếng các ngươi, sẽ làm trọn lời tốt lành cho các ngươi, khiến các ngươi trở về đất này. ¹¹ Đức Giê-hô-va phán: Vì ta biết ý tưởng ta nghĩ đối cùng các ngươi, là ý tưởng bình an, không phải tai họa, để cho các ngươi được sự trỗi dậy trong lúc cuối cùng của mình. ¹² Bây giờ các ngươi sẽ kêu cầu ta, sẽ đi và cầu nguyện ta, và ta sẽ nhậm lời. ¹³ Các ngươi sẽ tìm ta, và gặp được khi các ngươi tìm kiếm ta hết lòng. ¹⁴ Đức Giê-hô-va phán: Ta sẽ cho các ngươi tìm được ta, và sẽ đem những phu tù các ngươi trở về. Đức Giê-hô-va phán: Ta sẽ nhóm các ngươi lại từ mọi nước và mọi nơi mà ta đã đuổi các ngươi đến, và sẽ đem các ngươi về trong đất mà ta đã khiến các ngươi bị đày đi khỏi đó.).

➤Nhưng ngay ở Ba-by-lôn, các tiên tri giả, là kẻ thâm thù Giê-rê-mi, vẫn tiếp tục giao tranh với ông (câu 17-18 Ta sẽ khiến chúng nên giống như những trái vả hư thối đến nỗi không ăn được. ¹⁸Ta sẽ sai gươm đao, đói kém, và bệnh dịch hành hại chúng).

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 30-- Lời hứa cho những kẻ bị phu tù được về

➤ Bài ca này do Đức Chúa Trời bảo viết Cho cả Y-sơ-ra-ên và Giu-đa (câu 2 Hãy chép mọi lời ta đã phán cùng ngươi vào trong sách. ³ Đức Giê-hô-va phán: Nay, những ngày đến, bấy giờ ta sẽ đem những kẻ bị phu tù của dân Y-sơ-ra-ên và dân Giu-đa ta trở về. Đức Giê-hô-va phán: Ta sẽ khiến chúng nó về trong đất mà ta đã ban cho tổ phụ chúng nó, và chúng nó sẽ được đất ấy làm sản nghiệp.), để giữ lại mà so sánh với các biến cố trong những thời đại tương lai.

câu 11 Đức Giê-hô-va phán: Vì ta ở cùng ngươi đặng giải cứu ngươi. Ta sẽ diệt hết các nước mà ta đã làm cho ngươi tan lạc trong đó, nhưng ngươi, thì ta không diệt hết. Ta sẽ sửa phạt ngươi có chừng mực, song chẳng hề để cho ngươi khỏi hình phạt.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 31-- Trở Về Quê Hương

➤ **Tiếng khóc ở Ra-ma** - câu 15 Đức Giê-hô-va phán như vậy: Tại Ra-ma nghe có tiếng than thở, khóc lóc đắng cay. Ra-chên khóc con cái mình, mà không chịu yên ủi về con cái mình, vì chúng nó không còn nữa!. Đã được trưng dẫn ở Ma-thi-ơ

2:18 ¹⁸ Người ta có nghe tiếng kêu la,

Phàn nàn, than khóc trong thành Ra-ma:

Ấy là Ra-chên khóc các con mình,

Mà không chịu yên ủi, vì chúng nó không còn nữa., và lời tiên tri về sự đau đớn của Bết-lê-hem vì con trẻ ở đó bị tàn sát khi Đấng Christ giáng sanh. Đại để mỗi liên quan dường như thế này: Ra-ma là chỗ mà Giê-rê-mi (đang khóc) được thả ra khỏi đoàn phu tù sắp bị giải qua Ba-by-lôn (40:1). Nơi này không xa Bết-lê-hem. Giê-rê-mi hình dung Ra-chên, một tổ mẫu của dân Y-sơ-ra-ên, an táng gần đó, đang khóc lóc con cháu bị hạ sát. Ngôn ngữ ông dùng đây cốt để làm hình bóng về sự đau khổ khác của Bết-lê-hem có liên quan với **Biến Cố** trong lịch sử thành ấy.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 31-- Trở Về Quê Hương

➤ **Giao ước mới (31:31-34)**. Cựu Ước là truyện tích Đức Chúa Trời đối xử với dân tộc Hê-bơ-rơ trên căn bản của giao ước lập tại núi Si-na-i. Đây là một dụ ngôn minh bạch rằng giao ước Môi-se sẽ được thay thế bằng một giao ước khác. Sự thay thế giao ước Môi-se bằng giao ước Đấng Christ là luận đề chánh yếu của thơ Hê-bơ-rơ. **câu 29-33** Trong những ngày đó, người ta sẽ không còn nói: Ông cha ăn trái nho chua mà con cháu phải ghê răng. ³⁰ Nhưng mỗi người sẽ chết vì sự gian ác mình; hễ ai ăn trái nho chua, thì nấy phải ghê răng vậy. ³¹ Đức Giê-hô-va phán: Này, những ngày đến, bấy giờ ta sẽ lập một giao ước mới với nhà Y-sơ-ra-ên và với nhà Giu-đa. ³² Giao ước này sẽ không theo giao ước mà ta đã kết với tổ phụ chúng nó trong ngày ta nắm tay dất ra khỏi đất Ê-díp-tô, tức giao ước mà chúng nó đã phá đi, dầu rằng ta làm chông chúng nó, Đức Giê-hô-va phán vậy. ³³ Đức Giê-hô-va phán: Này là giao ước mà ta sẽ lập với nhà Y-sơ-ra-ên sau những ngày đó. Ta sẽ đặt luật pháp ta trong bụng chúng nó và chép vào lòng. Ta sẽ làm Đức Chúa Trời chúng nó, chúng nó sẽ làm dân ta.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 32 -- Giê-rê-mi Giê-rê-mi mua ruộng để làm dấu chỉ về những kẻ phu tù được về

➤ Việc này xảy ra một năm trước khi Giê-ru-sa-lem bị tàn phá. Sự thiêu hủy thành phố và sự hoang vu của Giu-đa đã gần lắm. Giữa bóng tối tăm và sự tuyệt vọng của giờ phút ấy, Đức Chúa Trời truyền lệnh cho Giê-rê-mi mua một khu ruộng trong cuộc lễ công khai và cất kỹ tờ khế, để thêm sức mạnh cho lời ông dự ngôn rằng đoàn phu tù sẽ được hồi hương và đất sẽ lại được trồng tía.

câu 15 Đức Giê-hô-va vạn quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán như vậy: Hãy lấy những tờ khế này, khế mua niêm phong, và khế để ngỏ, và để trong một cái bình đất, đặng những tờ khế ấy còn được lâu ngày.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 33 -- Hứa về sự cứu chuộc - "Nhánh"

➤ Từ Đa-vít cho đến khi bị lưu đày, có 20 vua thuộc dòng Đa-vít trị vì nước Giu-đa trong 400 năm; phần nhiều các vua này rất xấu. Chỉ có mấy vua xứng đáng với danh Đa-vít. Trong đoạn 22 và 23, Giê-rê-mi gắt gao tố cáo dòng vua này mà Đức Chúa Trời đã hứa ban cho **Ngôi Đồi Đồi** **câu 3** **Hãy kêu cầu ta, ta sẽ trả lời cho; ta sẽ tỏ cho người những việc lớn và khó, là những việc người chưa từng biết.** Tới đoạn 33 đây, ông nhắc lại và giải thích đầy đủ hơn lời tiên tri về **Một Vua Cao Trọng** gọi là "Nhánh," trong Ngài lời hứa sẽ được ứng nghiệm. **câu 14-17** Đức Giê-hô-va lại phán: **Này, những ngày đến, bấy giờ ta sẽ làm ứng nghiệm lời tốt lành mà ta đã phán về nhà Y-sơ-ra-ên và nhà Giu-đa.¹⁵ Trong những ngày ấy và kỳ đó, ta sẽ khiến nẩy lên một Nhánh của sự công bình cho Đa-vít; Đấng ấy sẽ làm ra sự công bình chánh trực trong đất này.¹⁶ Trong những ngày đó, Giu-đa sẽ được cứu; Giê-ru-sa-lem sẽ ở an ổn; danh nó sẽ được xưng rằng: Đức Giê-hô-va, sự công bình chúng ta.¹⁷ Và, Đức Giê-hô-va phán như vậy: Đa-vít sẽ chẳng thiếu một người nam để ngồi trên ngai nhà Y-sơ-ra-ên;**

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 34 -- Sê-đê-kia tuyên bố tự do

Trong khi thành Giê-ru-sa-lem bị vây, thì Sê-đê-kia tuyên bố trả tự do cho hết thầy tôi mọi, có lẽ để được ơn của Đức Chúa Trời, nhưng ông không thi hành được lời tuyên bố ấy - **câu 8-11** Lời phán cho Giê-rê-mi bởi Đức Giê-hô-va, sau khi vua Sê-đê-kia đã lập giao ước với cả dân tại Giê-ru-sa-lem, đặt ra sự tự do cho dân đó, ⁹ hầu cho ai nấy thả kẻ nô hoặc tì, tức là người nam hoặc nữ Hê-bơ-rơ, cho được thông thả, chẳng ai được lại giữ người Giu-đa anh em mình làm tôi mọi nữa. ¹⁰ Hết thầy quan trưởng và cả dân đã dự vào giao ước ấy, mỗi người vâng lời phải thả đầy tớ trai mình, mỗi người phải thả đầy tớ gái mình được thông thả, không còn giữ lại làm tôi mọi nữa. Họ đều ưng theo và thả nô tì ra. ¹¹ Nhưng rồi lại đổi ý; bắt những kẻ tôi đòi mà mình đã tha cho được thông thả, lại trở về phục sự mình làm tôi đòi.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 35 -- Gương của những người Rê-cáp

➤ Người Rê-cáp là một chi phái nguồn gốc từ thời Môi-se. Trải qua các thế kỷ, họ đã triệt để sống một đời khắc khổ, giản dị.

⁵ Tôi để những bình đầy rượu và chén trước mặt các con trai nhà người Rê-cáp, và nói với họ rằng: Hãy uống rượu đi! ⁶ Nhưng họ đáp rằng: Chúng tôi không uống rượu nào; vì tổ chúng tôi là Giô-na-đáp, con trai Rê-cáp, có truyền dạy chúng tôi rằng: Các người cho đến con cháu các người đời đời chớ khá uống rượu. ⁷ Các người chớ xây nhà, chớ gieo giống, chớ trồng và chớ có vườn nho; nhưng các người khá ở nhà tạm suốt đời, hầu cho được sống lâu trong đất mà mình kiều ngụ. ⁸ Chúng tôi vâng theo tiếng của Giô-na-đáp, con trai Rê-cáp, tổ chúng tôi, trong mọi điều người đã răn dạy chúng tôi, thì trọn đời chúng tôi, cho đến vợ, con trai, con gái chúng tôi, cũng không uống rượu.

¹⁶ Vì các con trai của Giô-na-đáp, con trai Rê-cáp, đã vâng giữ lời răn dạy của tổ mình ban cho, còn dân này thì chẳng nghe ta; ¹⁷ cho nên, Giê-hô-va, Đức Chúa Trời vạn quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán như vậy: Đây, ta sẽ giáng cho Giu-đa và hết thầy dân cư Giê-ru-sa-lem mọi tai vạ mà ta đã rao cho chúng nó; vì ta nói mà chúng nó không nghe, ta gọi mà chúng nó không trả lời. ¹⁸ Đoạn, Giê-rê-mi nói cùng nhà người Rê-cáp rằng: Đức Giê-hô-va vạn quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán như vậy: Vì các người đã vâng theo mạng lệnh của tổ mình là Giô-na-đáp, đã giữ mọi lời răn dạy của người, và làm theo mọi điều người đã truyền cho các người, ¹⁹ vì có đó, Đức Giê-hô-va vạn quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán như vậy: Giô-na-đáp, con trai Rê-cáp, sẽ chẳng thiếu một người nam đứng trước mặt ta đời đời.

Tóm tắt ngắn gọn

❖ Người Rê-cáp

Dân số ký 10:29-32 ²⁹Môi-se bảo Hô-bát, con Rê-u-ên người Ma-đi-an, tức anh vợ mình: “Chúng tôi đang đi đến xứ mà CHÚA đã phán hứa: Ta sẽ ban xứ ấy cho các ngươi. Anh hãy đi với chúng tôi thì chúng tôi sẽ biệt đãi anh vì CHÚA đã hứa những điều tốt lành cho dân Y-sơ-ra-ên.”

³⁰Người ấy đáp: “Không, tôi không đi đâu. Tôi sẽ về quê hương đất nước tôi với dân tộc tôi.”

³¹Nhưng Môi-se yêu cầu: “Xin anh đừng lìa bỏ chúng tôi. Anh biết nơi nào chúng tôi phải cắm trại giữa sa mạc nên anh là con mắt của chúng tôi. ³²Chúng tôi sẽ chia với anh những điều tốt lành CHÚA ban cho chúng tôi.”

Tóm tắt ngắn gọn

❖ Người Rê-cáp

II Các vua 10:15-17 ¹⁵ Đi khỏi đó, Giê-hu gặp Giô-na-đáp, con trai Rê-cáp, đương đi đến đón người. Người chào Giô-na-đáp, và nói rằng: Lòng người có chân thành cùng tôi, như lòng tôi đã chân thành với người chẳng?

Giô-na-đáp đáp rằng: Phải, chân thành. Giê-hu tiếp: Thế thì, nếu chân thành, hãy giơ tay cho tôi. Giô-na-đáp bèn giơ tay cho người. Giê-hu biểu người lên xe với mình, ¹⁶ và nói rằng: Hãy đến cùng tôi, xem lòng sốt sắng tôi đối với Đức Giê-hô-va. Vậy, Giê-hu dẫn người lên xe mình. ¹⁷ Khi đã vào Sa-ma-ri rồi, người giết hết thảy những người còn sót lại của nhà A-háp tại Sa-ma-ri, đến đổi đã diệt sạch nhà ấy, y như lời của Đức Giê-hô-va đã phán cùng Ê-li vậy.;

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 36-- Ba-rúc Đọc Lời Chúa Cho Toàn Dân Và Cho Các Quan Chức Triều Đình

Lúc này Giê-rê-mi đã nói tiên tri được 23 năm, từ năm thứ 13 đời Giô-si-a tới năm thứ 4 đời Giê-hô-gia-kim. Bây giờ, Chúa truyền bảo ông thâu góp những lời tiên tri ấy thành một quyển sách để đọc cho dân chúng nghe, vì lúc này Giê-rê-mi không được tự do giảng cho họ nữa (câu 4-7 ⁴ Giê-rê-mi gọi Ba-rúc, con trai Nê-ri-gia, đến. Ba-rúc nhờ miệng Giê-rê-mi đọc cho, thì chép hết mọi lời của Đức Giê-hô-va phán cho người vào cuốn sách. ⁵ Đoạn, Giê-rê-mi dạy Ba-rúc rằng: Ta bị giam cầm, không thể vào nhà Đức Giê-hô-va; ⁶ nên đến ngày kiêng ăn, chính người hãy đi vào nhà Đức Giê-hô-va, khá đọc cho dân sự nghe lời Đức Giê-hô-va trong sách mà người đã cứ miệng ta chép ra. Người cũng khá đọc cho cả dân Giu-đa đến từ các thành mình đều nghe nữa. ⁷ Có lẽ họ sẽ cầu xin Đức Giê-hô-va, và xây lại khỏi đường ác mình; vì cơn giận và thạnh nộ mà Đức Giê-hô-va đã rao nghịch cùng dân này là lớn lắm.). ¹⁵Họ nói: “Mời ông ngồi. Và xin ông đọc cho chúng tôi nghe.” Vậy Ba-rúc đọc cho họ nghe. ¹⁶Vừa nghe xong mọi lời ấy, họ hoảng sợ nhìn nhau, và nói với Ba-rúc: “Chúng tôi phải tâu lên vua mọi điều này.” ¹⁷Họ hỏi Ba-rúc: “Xin ông cho chúng tôi biết làm sao ông viết được mọi điều này? Có phải ông ta đọc cho ông chép không?” ¹⁸Ba-rúc đáp: “Phải. Ông ấy đọc mọi lời này, và tôi dùng mực chép vào cuộn sách.” ¹⁹Các quan chức nói với Ba-rúc: “Ông và Giê-rê-mi hãy đi ẩn mình, và đừng cho ai biết các ông ở đâu.” ²⁰Họ cất cuộn sách trong phòng thư ký triều đình Ê-li-sa-ma, rồi đến sân châu tâu mọi sự lên vua..

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 36 – Vua Giê-hô-gia-kim đốt sách của Giê-rê-mi

➤ Sự đọc sách đã cảm động một vài quan trưởng rất sâu xa; nhưng vua đã cứng cỏi và liều lĩnh đốt sách đi.

²¹Vua liền sai Giê-hu-đi đem cuộn sách về. Giê-hu-đi lấy cuộn sách từ phòng thư ký triều đình Ê-li-sa-ma về đọc cho vua nghe và tất cả các quan chức đứng châu bên vua đều nghe. ²²Bấy giờ là tháng chín, Vua đang ngồi trong cung mùa đông, và lửa đang cháy trong lò sưởi trước mặt vua. ²³Mỗi khi Giê-hu-đi đọc được ba hoặc bốn cột chữ, vua liền dùng dao rọc giấy rọc đứt ra, ném vào lửa trong lò sưởi, cho đến khi trọn cuốn sách cháy rụi trong lò. ²⁴Vua và tất cả quần thần nghe mọi lời ấy, nhưng không ai hoảng sợ hoặc xé áo. ²⁵Hơn nữa, En-na-than, Đê-la-gia, và Ghê-ma-ria có nài xin vua đừng đốt cuộn sách, nhưng vua vẫn không nghe. ²⁶Vua lại truyền lệnh cho hoàng tử Giê-ra-mên, cùng với Sê-ra-gia, con Ách-ri-ên, và Sê-lê-mia, con Áp-đê-ên, đi bắt thư ký Ba-rúc và tiên tri Giê-rê-mi. Nhưng CHÚA đã giấu hai người.

➤ Ba-rúc Chép Cuộn Sách Khác

²⁷Sau khi vua đốt cuộn sách do Ba-rúc ghi chép theo lời Giê-rê-mi đọc, CHÚA phán với Giê-rê-mi: ²⁸“Con hãy lấy một cuộn sách khác, chép lại y mọi lời đã ghi trong cuộn trước mà Giê-hô-gia-kim, vua Giu-đa, đã đốt rụi. ³²Giê-rê-mi lấy một cuộn sách khác, trao cho thư ký Ba-rúc, con Nê-ri-gia. Giê-rê-mi đọc lại cho Ba-rúc chép tất cả những lời trong cuộn sách mà Giê-hô-gia-kim, vua Giu-đa, đã đốt. Ông cũng đọc thêm nhiều lời khác tương tự như vậy nữa.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 37, 38 -- Giê-rê-mi bị bỏ vào ngục

Thành Giê-ru-sa-lem đang bị vây hãm, thì quân Ba-by-lôn tạm thời rút lui vì quân Ai-cập gần kéo tới; có lẽ vì tại Giê-ru-sa-lem thiếu thực phẩm, nên Giê-rê-mi toan lìa khỏi đó mà về quê hương, là A-na-tốt. Vì có ông bèn đỗ khuyên phải đầu hàng vua Ba-by-lôn, nên kẻ thù nghịch cho đó là ông toan nhập bọn với quân Ba-by-lôn. Vậy, Giê-rê-mi bị bỏ tù vì chúng nghi ông phản quốc, làm tay sai của quân Ba-by-lôn.

Câu ¹¹ Khi đạo binh người Canh-đê mở vây khỏi thành Giê-ru-sa-lem, vì sợ đạo binh Pha-ra-ôn, ¹² thì Giê-rê-mi ra khỏi Giê-ru-sa-lem đặng đi trong đất Bên-gia-min, để nhận phần của mình giữa dân đó. ¹³ Nhưng lúc đến cửa Bên-gia-min, thì có người đốc canh tên là Gi-rê-gia, con trai Sê-lê-mia, cháu Ha-na-nia, ở đó; tên này bắt tiên tri Giê-rê-mi mà rằng: Người là kẻ hàng đầu người Canh-đê! ¹⁴ Giê-rê-mi đáp rằng: Nói bướng! Ta không hàng đầu người Canh-đê đâu. Nhưng Gi-rê-gia không nghe, cứ bắt Giê-rê-mi mà dắt đến trước mặt các quan trưởng. ¹⁵ Các quan trưởng giận Giê-rê-mi; bèn đánh đòn và giam trong nhà thơ ký Giô-na-than; vì người ta lấy nhà đó làm cái ngục. ¹⁶ Giê-rê-mi bị bỏ trong ngục, trong buồng tối như vậy, và người ở đó lâu ngày.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 39 – Thành Giê-ru-sa-lem bị thiêu hủy

Biến cố này cũng được chép ở đoạn 52, ở II Các vua 25) và ở II Sử ký 36.

câu 1 Năm thứ chín về đời Sê-đê-kia, vua Giu-đa, tháng mười, Nê-bu-cát-nét-sa, vua Ba-by-lôn, đến với cả đạo binh mình, vây thành Giê-ru-sa-lem. 2 Năm thứ mười một về đời Sê-đê-kia, tháng tư, ngày mồng chín, thành bị vỡ. 3 Hết thấy các quan trưởng của vua Ba-by-lôn vào thành và ngồi cửa giữa. Ấy là Nê-tan-Sa-rét-sê, Sam-ga-Nê-bô, Sa-sê-kim, làm đầu hoạn quan, Nê-tan-Sa-rét-sê, làm đầu các bác sĩ, cùng các quan trưởng khác của vua Ba-by-lôn. 4 Sê-đê-kia, vua Giu-đa, cùng cả lính chiến vừa ngó thấy các người ấy, liền trốn ra khỏi thành trong ban đêm, theo con đường vườn vua, do cửa giữa hai bức vách, đi thẳng đến A-ra-ba.

5 Nhưng đạo binh của người Canh-đê đuổi theo, và đuổi kịp Sê-đê-kia trong đồng Giê-ri-cô; thì bắt và đem về cho Nê-bu-cát-nét-sa, vua Ba-by-lôn, tại Ríp-la, trong đất Ha-mát. Tại đó, vua bị Nê-bu-cát-nét-sa đoán xét. 6 Vua Ba-by-lôn giết các con trai Sê-đê-kia trước mặt vua ấy tại Ríp-la, vua Ba-by-lôn cũng giết các kẻ cả nước Giu-đa nữa. 7 Đoạn, khiến móc mắt vua Sê-đê-kia, dùng xiềng mà xiềng lại, để điệu về Ba-by-lôn. 8 Người Canh-đê dùng lửa đốt cung vua và nhà cửa của dân sự, phá tường thành Giê-ru-sa-lem.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 39 – Giê-rê-mi, tù của người Canh-đê, được tha

➤ Nê-bu-cát-nét-sa hay tin Giê-rê-mi đã suốt đời khuyên dỗ hơn dân Giê-ru-sa-lem đầu phục mình, bèn hứa ban cho ông bất cứ danh vọng nào mà ông chịu nhận, dầu là một địa vị cao quý tại triều đình Ba-by-lôn cũng được (câu 11 Nê-bu-cát-nét-sa, vua Ba-by-lôn, truyền lệnh cho Nê-bu-xa-ra-đan, làm đầu thị vệ, về việc Giê-rê-mi rằng: 12 Hãy đem người đi, săn sóc người, và đừng làm hại; nhưng phải đả người theo ý muốn riêng của người. 40:1- 6 Khi Nê-bu-xa-ra-đan sai tìm, thì Giê-rê-mi đương bị xiềng ở giữa những phu tù khác của Giê-ru-sa-lem và Giu-đa mà người ta bắt đem qua Ba-by-lôn. 2 Quan làm đầu thị vệ sai dẫn Giê-rê-mi đến và nói rằng: Giê-hô-va Đức Chúa Trời người đã rao tai nạn ấy cho chỗ này; 3 rồi Đức Giê-hô-va đã làm y như Ngài đã phán, vì các người phạm tội nghịch cùng Đức Giê-hô-va và không vâng theo tiếng Ngài; nên sự này đã xảy đến cho các người. 4 Nhưng người thấy rằng ngày nay ta cứu người thoát khỏi xiềng nơi tay người. Nếu người cho đi với ta sang Ba-by-lôn là phải, thì hãy đi, ta sẽ săn sóc người. Nếu người cho đi với ta sang Ba-by-lôn là không phải, thì đừng đi; này, khắp đất ở trước mặt người, người coi đâu tốt và đi đâu phải, thì đi đó. 5 Vì Giê-rê-mi còn chưa trở về, nên Nê-bu-xa-ra-đan tiếp thêm rằng: Hãy về cùng con trai A-hi-cam, cháu Sa-phan, là Ghê-đa-lia, tức người mà vua Ba-by-lôn đã lập làm tổng đốc các thành Giu-đa; hãy ở cùng người giữa dân sự, hay là người thích ý đi đâu thì đi đó. Đoạn, quan làm đầu thị vệ cho người lương thực cùng lễ vật, và thả đi. 6 Giê-rê-mi bèn đến cùng Ghê-đa-lia, con trai A-hi-cam, ở Mích-ba, và ở với người giữa dân sự còn sót lại trong đất..

THE BOOK OF JEREMIAH

REBELLION, RETURN, AND RESTORATION

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 40 –

➤ **Giê-rê-mi, tù của người Canh-đê, được tha;**

câu 1 Sau khi Nê-bu-xa-ra-đan, làm đầu thị vệ, tha Giê-rê-mi ra tại Ra-ma, có lời này phán cùng người. Khi Nê-bu-xa-ra-đan sai tìm, thì Giê-rê-mi đương bị xiềng ở giữa những phu tù khác của Giê-ru-sa-lem và Giu-đa mà người ta bắt đem qua Ba-by-lôn.

4Bây giờ tôi tháo xiềng ra khỏi tay ông. Nếu ông muốn qua Ba-by-lôn với tôi, mời ông đi, tôi sẽ lo liệu cho ông chu đáo. Còn nếu ông không muốn, thì đừng đi. Kìa, toàn cõi đất nước này ở trước mặt ông. Ông muốn đi nơi nào tùy ý.” 5Giê-rê-mi chưa đáp lời, Nê-bu A-đan lại nói tiếp: “Hay là ông về với Ghê-đa-lia, con A-hi-cam, cháu Sa-phan. Hoàng thượng vừa bổ nhiệm người làm tổng trấn các thành xứ Giu-đa. Ông có thể ở với Ghê-đa-lia và sống giữa dân mình. Hoặc ông thấy cần đi nơi nào khác thì cứ tùy nghi mà đi.”

Viên chỉ huy trưởng đoàn vệ sĩ cấp thực phẩm và vật dụng cho Giê-rê-mi rồi thả ông đi. 6Giê-rê-mi đi về Mích-ba, ở với Ghê-đa-lia, con A-hi-cam, và sống giữa dân chúng còn lại trong xứ.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 40 –

➤ **Tổng Trấn Ghê-đa-lia Khởi Sự Gây Dựng Cộng Đồng Giu-đa**
Ghê-đa-lia được Nê-bu-cát-nét-sa lập làm tổng đốc cai trị đám dân còn sót lại ở Giu-đa; ông là con trai A-hi-cam, người bạn có thế lực của Giê-rê-mi - câu 9 Ghê-đa-lia, con trai A-hi-cam, cháu Sa-phan, dùng lời thề mà hứa với các người ấy cùng thủ hạ họ rằng: Chớ ngại làm tôi người Canh-đê; hãy ở trong đất và làm tôi vua Ba-by-lôn, thì các người sẽ được ích. ¹⁰ Về phần ta, này, ta sẽ ở lại Mích-ba, đặt chầu những người Canh-đê sẽ đến đây. Nhưng các người hãy thâu rượu, trái mùa hạ và dầu; hãy dựng vào bình các người, và lập nghiệp trong các thành mình đã chiếm lấy.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 41 –

➤ Nhưng ba tháng sau, Ghê-đa-lia Bị Âm Sát

câu ¹ Tháng bảy, Ích-ma-ên, con trai Nê-tha-nia, cháu Ê-li-sa-ma, vốn dòng tôn thất, và là một bậc đại thần của vua, đem mười người với mình đến cùng Ghê-đa-lia, con trai A-hi-cam, tại Mích-ba. Họ ăn bánh với nhau tại đó. ² Đoạn, Ích-ma-ên, con trai Nê-tha-nia, cùng mười người đi với mình đứng dậy lấy gươm đánh Ghê-đa-lia, con trai A-hi-cam, cháu Sa-phan, và giết người, tức là người mà vua Ba-by-lôn lập làm tổng đốc trong đất như vậy. ³ Ích-ma-ên cũng giết luôn mọi người Giu-đa đương ở với Ghê-đa-lia tại Mích-ba, và lính chiến người Canh-đê ở đó.

➤ Trốn Qua Ai-cập

¹⁶Hết thầy người còn lại bị Ích-ma-ên, con Nê-tha-nia, bắt đi khỏi Mích-ba sau khi anh ta ám sát Ghê-đa-lia, con A-hi-cam, gồm có binh sĩ, đàn bà, trẻ con, và thái giám. Giô-ha-nan, con Ca-rê-át, và tất cả các sĩ quan đi theo ông dẫn hết thầy những người này ra khỏi Ghi-bê-ôn. ¹⁷Họ tiếp tục đi, và dừng lại tại Ghê-rút Kim-ham, gần Bết-lê-hem, trên đường xuống Ai-cập. ¹⁸Họ sợ quân Canh-đê vì Ích-ma-ên, con Nê-tha-nia, đã ám sát Ghê-đa-lia, con A-hi-cam, là người vua Ba-by-lôn đã lập làm tổng trấn trong nước.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 42 -- Đi Ai-cập

Đám dân còn sót lại sợ Nê-bu-cát-nét-sa trả thù vì đã giết Ghê-đa-lia, bèn chạy xuống Ai-cập, mặc dầu có lời Đức Chúa Trời cảnh cáo rõ ràng rằng nếu chạy xuống đó, sẽ bị tuyệt diệt.

câu 15 CHÚA Vạn Quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán như vậy: ‘Nếu các người quyết định đi xuống Ai-cập, trú ngụ tại đó, ¹⁶thì gươm đao mà các người sợ sẽ bắt kịp các người trong xứ Ai-cập, và đói kém mà các người lo ngại cũng sẽ bám sát các người tại Ai-cập, và các người sẽ chết tại đó. ¹⁷Tất cả những người nào quyết định đi xuống Ai-cập trú ngụ tại đó, sẽ chết vì gươm đao, đói kém và bệnh dịch. Không một người nào sống sót, không một người nào thoát khỏi tai họa Ta sẽ giáng xuống chúng.’ ” ¹⁸CHÚA Vạn Quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán như vậy: “Như Ta đã trút cơn giận và cơn thịnh nộ Ta xuống dân cư thành Giê-ru-sa-lem thể nào, Ta cũng sẽ trút cơn thịnh nộ Ta xuống các người khi các người đi xuống Ai-cập. Người ta sẽ chửi rủa, kinh tởm các người, dùng các người làm câu rửa độc, lời nhục mạ. Các người sẽ không bao giờ được nhìn lại chốn này nữa.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 43 - Giê-rê-mi Bị Cưỡng Bức Đi Xuống Ai-cập Với Đoàn Dân

¹Giê-rê-mi vừa công bố xong cho toàn dân mọi lời ấy, mọi lời của CHÚA, Đức Chúa Trời của chúng, truyền ông nói lại với chúng, ²A-xa-ria, con Hô-sa-gia, và Giô-ha-nan, con Ca-rê-át, và hết thảy những người ngạo mạn liền nói: “Ông nói dối! Đức Chúa Trời của chúng tôi không có sai ông bảo chúng tôi: ‘Các người đừng bao giờ xuống Ai-cập trú ngụ.’” ³Chính Ba-rúc, con Nê-ri-gia, đã xúi ông chống lại chúng tôi, để nộp chúng tôi vào tay quân Ba-by-lôn: chúng sẽ giết chúng tôi, hoặc đầy chúng tôi qua Ba-by-lôn.”

⁴Vậy Giô-ha-nan, con Ca-rê-át, và tất cả các sĩ quan chỉ huy, cùng toàn dân nhất quyết không vâng lời CHÚA dạy phải ở lại sinh sống trong xứ Giu-đa. ⁵Giô-ha-nan, con Ca-rê-át, và tất cả các sĩ quan chỉ huy bắt tất cả những người còn lại trong xứ Giu-đa, gồm có những người tản lạc khắp mọi nước đã trở về sinh sống trong xứ Giu-đa, ⁶và tất cả những người mà tướng Nê-bu-xa A-đan, chỉ huy trưởng quân sự, đặt dưới quyền cai trị của Ghê-đa-lia, con A-hi-cam, cháu Sa-phan, nào đàn ông, đàn bà, trẻ con, và các công chúa, luôn cả tiên tri Giê-rê-mi và Ba-rúc, con Nê-ri-gia, ⁷và dẫn đi xuống Ai-cập, vì họ không vâng lời CHÚA. Họ đi đến thành Tác-pha-nết.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 44 –

➤ **Giê-rê-mi trách người Giu-đa ở đất Ê-díp-tô mà thờ thần tượng**

Đây là lần chót ông cố gắng để thuyết phục họ hãy bỏ sự thờ lạy hình tượng và các thói tục kèm theo sự thờ lạy ấy; nhưng ông thất bại. Họ thách đố ông. "Nữ vương trên trời" là tà thần Át-tạt-tê, sự thờ lạy nó có kèm theo những hành vi đồi bại của phụ nữ, và trong trường hợp này, chồng họ cũng ượng thuận.

câu ¹⁶ Về sự ông nhân danh Đức Giê-hô-va mà nói cùng chúng tôi, thì chúng tôi không khứng nghe đâu. ¹⁷ Nhưng chúng tôi chắc sẽ làm trọn mọi lời đã ra từ miệng chúng tôi, sẽ đốt hương và làm lễ quán cho nữ vương trên trời, như chúng tôi cùng tổ phụ, vua, quan trưởng chúng tôi đã làm trong các thành của Giu-đa và các đường phố Giê-ru-sa-lem; vì lúc bấy giờ chúng tôi có bánh đặng no mình, hưởng phước, chẳng thấy tai vạ gì.

➤ **Chua phó Pha-ra-ôn vua Ai-cập, vào tay vua Nê-bu-cát-nết-sa**

²⁹CHÚA phán: "Và đây là dấu hiệu Ta sẽ hình phạt các người tại chốn này, để các người biết Ta chắc chắn sẽ thực hiện lời Ta hứa sẽ giáng họa xuống các người." ³⁰CHÚA phán như vậy: "Ta sẽ phó Pha-ra-ôn Hóp-ra, vua Ai-cập, vào tay kẻ thù nó, vào tay những kẻ tìm hại mạng sống nó, như Ta đã phó Sê-đê-kia, vua Giu-đa, vào tay Nê-bu-cát-nết-sa, vua Ba-by-lôn, là kẻ thù tìm hại mạng sống nó."

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 45 - Giê-rê-mi yên ủi Ba-rúc, Chúa Hứa Giải Cứu Ba-rúc

Ba-rúc, thơ ký của Giê-rê-mi, là anh của Sê-ra-gia, quan thị vệ của vua và có lẽ là cháu nội của quan tổng đốc Giê-ru-sa-lem. Vậy, ông là một người có địa vị và có dục vọng cao xa. Bây giờ, tại Ai-cập ông nhớ lại lời cảnh cáo của Đức Chúa Trời từ 18 năm trước và lời hứa cho ông sống.

¹Sau khi Ba-rúc, con Nê-ri-gia, chép vào cuộn sách những lời tiên tri Giê-rê-mi đọc cho ông vào năm thứ tư triều Giê-hô-gia-kim, con Giô-si-a, vua Giu-đa, Giê-rê-mi nói với Ba-rúc: ²“CHÚA, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán với Ba-rúc như vậy: ³Con than trách: ‘Khốn khổ cho tôi! CHÚA lại chong chất phiền muộn vào nỗi đau buồn của tôi. Tôi mệt mỏi vì rên rỉ, tôi không nghỉ yên.’

⁴Con hãy nói với Ba-rúc: ‘CHÚA phán như vậy: Ta phá đổ những gì Ta xây, Ta bứng gốc những gì Ta trồng. Ta sẽ làm như vậy trên khắp cả đất nước. ⁵Thế mà con lại tìm kiếm danh vọng cho mình sao?’ CHÚA phán: ‘Đừng tìm kiếm nữa. Nay, Ta sẽ giáng họa xuống mọi người, nhưng Ta sẽ cho con được thoát thân bất cứ nơi nào con đi.’ ”

Tóm tắt ngắn gọn

Lời tiên tri nghịch cùng các dân ngoại

(Từ đoạn 46 đến đoạn 51)

Đoạn 46 -- Lời tiên tri về đất Ê-díp-tô

Mô tả sự bại trận của đạo quân Ai-cập tại Cạt-kê-mít (605 T.C.), ở khoảng giữa đời Giê-rê-mi (câu ¹³ Đây là lời Đức Giê-hô-va phán cho tiên tri Giê-rê-mi, về sự Nê-bu-cát-nết-sa, vua Ba-by-lôn, sẽ đến đánh đất Ê-díp-tô); và thêm lời tiên tri rằng Nê-bu-cát-nết-sa sẽ xâm lăng Ai-cập (câu ²⁵ CHÚA Vạn Quân, Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên, phán: “Này, Ta sẽ hình phạt thần A-môn ở thành Thê-bê, nước Ai-cập, các tà thần và các vua Ai-cập, Pha-ra-ôn và những kẻ tin cậy người. ²⁶ Ta sẽ phó chúng vào tay những kẻ tìm hại mạng sống chúng, vào tay Nê-bu-cát-nết-sa, vua Ba-by-lôn, và vào tay các cận thần của người. Nhưng sau đó, dân cư Ai-cập sẽ sống trở lại như ngày xưa.” CHÚA phán vậy.)

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 47 -- Lời tiên tri về người Phi-li-tin

Đây là lời tiên tri về quân Ba-by-lôn làm cho xứ Phi-li-tin phải hoang vu (47:1 câu 1 Đây là lời từ Đức Giê-hô-va phán cho tiên tri Giê-rê-mi về người Phi-li-tin, trước khi Pha-ra-ôn chưa đánh Ga-xa.), -- chắc là nhằm lúc đánh trận Mê-ghi-đô (608 T.C.), mà Giô-si-a bị giết, tức là lúc tương lai Ai-cập có vẻ tốt đẹp 2-cac-vua 23:29 Trong đời Giô-si-a, Pha-ra-ôn Nê-cô, vua Ê-díp-tô, đi lên sông Ơ-phơ-rát, hãm đánh vua A-si-ri. Giô-si-a bèn đi ngưỡ người. Nhưng Pha-ra-ôn vừa khi gặp người, bèn giết đi tại Mê-ghi-đô.

Lời tiên tri này được ứng nghiệm 20 năm sau, lúc Nê-bu-cát-nết-sa chiếm đất Giu-đa. Các tiên tri khác có nói đến xứ Phi-li-tin là: Ê-sai 14:28-32; A-mốt 1:6-8; Ê-xê-chi-ên 25:15-17; Sô-phô-ni 2:4-7; Xa-cha-ri 9:1-7.

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 48-49 -- Lời tiên tri về người Mô-áp, Am-môn, Ê-đôm, Đa-mách, A-ra-bi, Phe-rơ-sơ

Bức tranh diễn tả sự hoang vu hòng gần của xứ Mô-áp, Mô-áp đã giúp Nê-bu-cát-nét-sa đánh nước Giu-đa, nhưng về sau chính nó lại bị tay vua ấy tàn phá (năm 582 T.C.). Trải qua nhiều thế kỷ, xứ này hoang vu và ít có dân ở; di tích của nhiều đô thị chứng tỏ rằng xưa kia nó rất đông dân. Sự khôi phục của Mô-áp (48:46-47 Hỡi Mô-áp, khốn nạn cho người! Dân Kê-mốt mất rồi! Các con trai và con gái người đã bị bắt đi làm phu tù. 47 Nhưng, đến những ngày sau rốt, ta sẽ đem các phu tù Mô-áp trở về, Đức Giê-hô-va phán vậy. Lời xét đoán về Mô-áp đến đó mà thôi.)

Về phần Am-môn 49:6 Nhưng về sau ta sẽ đem các con cái Am-môn bị phu tù trở về, Đức Giê-hô-va phán vậy.

Mô-áp, Am-môn có lẽ đã được thực hiện khi chúng sáp nhập chủng tộc Ả-rập. Một số người Ả-rập đã có mặt tại Lễ Ngũ Tuần, khi ơn phước của Tin Lành đã được công bố cho thế giới lần đầu tiên (Công vụ các sứ đồ 2:11 cả người Giu-đa hoặc người mới theo đạo Giu-đa, người Cơ-rét và Ả-rập nữa, chúng ta đều nghe họ lấy tiếng chúng ta mà nói những sự cao trọng của Đức Chúa Trời.).

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 48-49 -- Lời tiên tri về người Mô-áp, Am-môn, Ê-đôm, Đa-mách, A-ra-bi, Phe-rơ-sơ

Còn có những lời tiên tri khác về xứ Mô-áp: Ê-sai 15-16; Ê-xê-chi-ên 25:1-11; A-mốt 2;1-3; Sô-phô-ni 2:8-11.

Về Ê-đôm, xin xem ở dưới Áp-đi-a. Đa-mách đã bị Nê-bu-cát-nết-sa cướp phá năm 582 T.C..

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 50, 51 -- Dự ngôn về đế quốc Ba-by-lôn suy vong

Đây dự ngôn về Ba-by-lôn suy vong và bị hoang vu vĩnh viễn. Lời lẽ xứng đáng với đề tài vĩ đại (51:37-43), cũng như Ê-sai đã mô tả trước kia (Ê-sai 13:17-22). Người Mê-đi dẫn đầu số nhiều dân tộc và được gọi là kẻ chiến thắng (50:9; 51:11, 27, 28). Hai đoạn báo cáo sự suy vong của Ba-by-lôn này đã được sao lại thành một sách riêng và do một phái đoàn, có vua Sê-đê-kia cầm đầu, đem qua Ba-by-lôn, 7 năm trước khi Nê-bu-cát-nét-sa thiêu hủy thành Giê-ru-sa-lem (51:59-64), thơ này do chính Sê-ra-gia, quan thị vệ của vua, là anh Ba-rúc, thơ ký của Giê-rê-mi, đem đi (51:59). Đa-ni-ên đã ở Ba-by-lôn 15 năm, và đã nói tiên tri cho Nê-bu-cát-nét-sa rằng nước của vua ấy sẽ sụp đổ (Đa-ni-ên 2). Phải đọc quyển sách này trước công chúng, rồi trong một cuộc lễ long trọng, phải quăng sách xuống sông Ơ-phơ-rát và nói rằng: "Ba-by-lôn sẽ chìm xuống như vậy! Nó sẽ chẳng còn chỗi dậy nữa" (51:64).

Tóm tắt ngắn gọn

Đoạn 52 -- Phần phụ thêm về lịch sử:

- Giê-ru-sa-lem Thất Thủ
- Giu-đa bị bắt làm phu tù
- Xem II Các vua 24, 25)

Những điềm báo trước:

❖ Lời tiên tri về Đấng Mê-si sắp đến, Chúa Giê-xu Christ. Vị tiên tri mô tả Ngài là Nhánh từ nhà Đa-vít, vị Vua trị vì trong sự khôn ngoan và công chính.

[Giê-rê-mi 23:5](#) Đức Giê-hô-va phán: Này, những ngày đến, bấy giờ ta sẽ dấy lên cho Đa-vít một Nhánh công bình. Ngài sẽ cai trị làm vua, lấy cách khôn ngoan mà ăn ở, làm sự chánh trực công bình trong đất.

[Khải Huyền 11:15](#) Vị thiên sứ thứ bảy thổi kèn, liền có những tiếng lớn trên trời loan báo: “Vương quốc của thế gian nay đã trở thành vương quốc của Chúa chúng ta và của Chúa Cứu Thế của Ngài! Ngài sẽ trị vì đời đời!

❖ Chính Đấng Christ là Đấng cuối cùng sẽ được Y-sơ-ra-ên công nhận là Đấng Mê-si thật của mình khi Ngài ban sự cứu rỗi cho những người được Ngài chọn.

[Giê-rê-mi 23:6](#) Đương đời vương đó, Giu-đa sẽ được cứu; Y-sơ-ra-ên sẽ ở yên ổn, và người ta sẽ xưng danh Đấng ấy là: Đức Giê-hô-va sự công bình chúng ta!

[Rô-ma 11:26](#) vậy thì cả dân Y-sơ-ra-ên sẽ được cứu, như có chép rằng:

Đấng Giải cứu sẽ đến từ Si-ôn, Cắt sự vô đạo ra khỏi Gia-cốp; ²⁷ Ấy là sự giao ước mà ta sẽ lập với họ, Khi ta xóa tội lỗi họ rồi. ²⁸ Nếu luận về Tin lành thì họ là nghịch thù bởi có anh em, còn luận về sự lựa chọn, thì họ được yêu thương bởi có các tổ phụ; ²⁹ vì các sự ban cho và sự kêu gọi của Đức Chúa Trời chẳng hề đổi lại được bao giờ.

❖ Giê-rê-mi qua đời tại đâu và cách nào.

Ngay sau khi người Babylon chiếm được Giê-ru-sa-lem. Vua Nê-bu-cát-nết-sa ra lệnh không được làm hại Giê-rê-mi. Nhà tiên tri đã được trả tự do và được phép đến ở Mích-ba. Lần cuối cùng chúng ta thoáng thấy Giê-rê-mi trong Kinh thánh là khi ông bị một nhóm phiến quân Do Thái cưỡng bức rời Giu-đa để đến sống ở Ai Cập vào khoảng năm 585-582 trước Công nguyên [Giê-rê-mi 43-45](#).

Theo hội thánh đầu tiên, người Do Thái đã ném đá Giê-rê-mi đến chết ở Daphne, Ai Cập. “Tội ác” của Jeremiah là nói với họ những sự thật mà họ không muốn nghe. Truyền thống về sự tử vì đạo của Giê-rê-mi được hỗ trợ bởi các tác phẩm khác từ thế kỷ thứ nhất, ngoài Kinh thánh (*Cuộc đời của các nhà tiên tri*). Tuy nhiên, một truyền thống Do Thái cho rằng, khi Vua Nê-bu-cát-nết-sa xâm lược Ai Cập vào khoảng năm 569 trước Công nguyên, ông đã đưa Giê-rê-mi từ Ai Cập đến Babylon, nơi Giê-rê-mi qua đời.

Cụm từ “một số bị ném đá chết” trong [Hê-bơ-rơ 11:37](#) Họ bị ném đá, cầm dõ, cưa làm đôi, chém chết bằng gươm, họ lưu lạc, mặc áo bằng da cừu, da dê, chịu túng ngặt, bị bắt bớ và bạc đãi đủ điều. Rất có thể là ám chỉ đến cái chết của Giê-rê-mi. Dù chúng ta không thể biết chắc chắn, nhưng rất có thể Giê-rê-mi đã chết vì bị ném đá ở Ai Cập.

Sứ điệp của Giê-rê-mi cho chúng ta hôm nay

➤ Đức Chúa Trời nhân từ và nhịn nhục đối với tội lỗi và sự thiếu hiểu biết của loài người, nhưng Ngài sẽ không dung thứ tội lỗi của họ mãi mãi (Xuất-Ê-díp-tô-Ký 34:6-7 Ta là CHÚA, Ta là CHÚA, Đức Chúa Trời có lòng thương xót và nhân từ, chậm giận, đầy dẫy tình thương và thành tín, ⁷giữ lòng bác ái đến ngàn đời, tha thứ gian ác, phản nghịch và tội lỗi; nhưng không để cho người có tội được thoát hình phạt và nhân tội tổ phụ phạt con cháu đến ba bốn đời.”).

➤ Đức Chúa Trời đã gửi nhiều tiên tri đến Y-sơ-ra-ên cổ đại để thúc giục dân sự quay lòng trở lại với Đức Chúa Trời trước khi Ngài gửi sự sửa trị (Nê-hê-mi 9:30 Chúa dung thứ chúng nhiều năm, và cậy Thần linh và các tiên tri của Chúa mà làm chứng nghịch cùng chúng; nhưng chúng không lắng tai nghe, nên Chúa phó chúng vào tay dân tộc của các xứ. ³¹ Song, vì lòng thương xót lớn lao của Chúa, Chúa không có tận diệt chúng, cũng không lìa bỏ chúng; vì Chúa vốn là Đức Chúa Trời hay thương xót và nhân từ.; Giê-rê-mi 25:4 Đức Giê-hô-va đã sai các đầy tớ Ngài, là các tiên tri, đến cùng các người, dậy sớm mà sai đến, nhưng các người không nghe lời, không để tai mà nghe.).

Sứ điệp của Giê-rê-mi cho chúng ta hôm nay

Nguyên tắc này cũng áp dụng cho thời đại của chúng ta. Sắp đến một giai đoạn trong lịch sử nhân loại sẽ bị trừng phạt trong [Cơn Đại Nạn](#) và sau đó lòng kiêu ngạo của con người sẽ bị hạ thấp bởi cơn [thịnh nộ của Đức Chúa Trời](#) (**Ê-sai 2:11-17** Con mắt ngó cao của loài người sẽ bị thấp xuống, sự kiêu ngạo của người ta sẽ bị hạ đi; trong ngày đó chỉ Đức Giê-hô-va là tôn trọng. ¹² Vì sẽ có một ngày của Đức Giê-hô-va vạn quân đến trên mọi vật kiêu căng, ngạo mạn, tự cao; nó sẽ bị hạ xuống; ¹⁷ Sự tự cao của loài người sẽ bị dằn xuống, và sự cậy mình của người ta sẽ bị hạ đi; trong ngày đó chỉ Đức Giê-hô-va là tôn trọng.; **Ê-sai 13:11-13** Ta sẽ phạt thế gian vì sự độc ác nó, phạt kẻ dữ vì tội lỗi chúng nó, làm cho kẻ kiêu hết kiêu, hạ sự tự cao của kẻ bạo ngược. ¹² Ta sẽ làm cho loài người hiếm có hơn vàng quý, thật ta sẽ làm cho loài người hiếm có hơn vàng ròng xứ Ô-phia. ¹³ Vậy nên, ta sẽ khiến các tầng trời rung rinh, đất bị day động lìa khỏi chỗ mình, vì cơn thịnh nộ của Đức Giê-hô-va vạn quân, trong ngày Ngài nổi giận dữ.).